

Rättsfallssamlingen

DOMSTOLENS DOM (första avdelningen)

den 25 mars 2021 *

”Begäran om förhandsavgörande – Tillämplig rätt – Förordning (EG) nr 864/2007 och förordning (EG) nr 593/2008 – Tillämpning i tiden – Domstolen saknar behörighet – Artikel 94 i rättegångsreglerna för domstolen – Civilrättsligt samarbete – Förordning (EU) nr 1215/2012 – Artikel 1.1 – Materiellt tillämpningsområde – Begreppet ’privaträttens område’ – Artikel 7.1 – Begreppen ’avtal’ och ’utförande av tjänster’ – Artikel 24.1 – Begreppet ’nyttjanderätt till fast egendom’ – Förordning (EG) nr 1393/2007 – Delgivning av rättegångshandlingar och andra handlingar – Notarier som agerar i verkställighetsförfaranden – Förfarande som avser indrivning av avgiften för en endagsbiljett för parkering av ett fordon på parkeringsplats vilken är belägen på allmän väg”

I mål C-307/19,

angående en begäran om förhandsavgörande enligt artikel 267 FEUF, framställd av Visoki trgovački sud (Kroatiens handelsöverdomstol) genom beslut av den 26 mars 2019, som inkom till domstolen den 11 april 2019, i målet

Obala i lučice d.o.o.

mot

NLB Leasing d.o.o.,

meddelar

DOMSTOLEN (första avdelningen)

sammansatt av avdelningsordföranden J.-C. Bonichot samt domarna L. Bay Larsen, C. Toader (referent), M. Safjan och N. Jääskinen,

generaladvokat: M. Bobek,

justitiesekreterare: A. Calot Escobar,

efter det skriftliga förfarandet,

med beaktande av de yttranden som avgetts av:

- Obala i lučice d.o.o., genom M. Kuzmanović, odvetnik,
- Kroatiens regering, genom G. Vidović Mesarek, i egenskap av ombud,

* Rättegångsspråk: kroatiska.

- Tysklands regering, genom J. Möller, R. Kanitz, M. Hellmann och E. Lankenau, samtliga i egenskap av ombud,
- Europeiska kommissionen, genom M. Wilderspin och M. Mataija, båda i egenskap av ombud,

och efter att den 26 november 2020 ha hört generaladvokatens förslag till avgörande,

följande

Dom

- 1 Begäran om förhandsavgörande avser tolkningen av artikel 56 FEUF, artiklarna 4.1, 10.1, 11.1 och 12.1 i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 864/2007 av den 11 juli 2007 om tillämplig lag för utomobligatoriska förpliktelser (Rom II) (EUT L 199, 2007, s. 40) (nedan kallad Rom II-förordningen), av Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1393/2007 av den 13 november 2007 om delgivning i medlemsstaterna av rättegångshandlingar och andra handlingar i mål och ärenden av civil eller kommersiell natur ("delgivning av handlingar") och om upphävande av rådets förordning (EG) nr 1348/2000 (EUT L 324, 2007, s. 79), av artikel 4.1 b och c, och 4.2 i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 593/2008 av den 17 juni 2008 om tillämplig lag för avtalsförpliktelser (Rom I) (EUT L 177, 2008, s. 6 och rättelse i EUT L 309, 2009, s. 87) (nedan kallad Rom I-förordningen), samt av artiklarna 7.1, 7.2 och 24.1 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1215/2012 av den 12 december 2012 om domstols behörighet och om erkännande och verkställighet av domar på privaträttens område (EUT L 351, 2012, s. 1).
- 2 Begäran har framställts i ett mål mellan Obala i lučice d.o.o. (nedan kallat Obala), ett bolag med säte i Kroatien, och NLB Leasing d.o.o., ett bolag etablerat i Slovenien, angående en begäran om betalning av en avgift för parkering på en avgränsad parkeringsplats vilken är belägen på allmän väg.

Tillämpliga bestämmelser

Unionsrätt

Rom II-förordningen

- 3 I artikel 31 i Rom II-förordningen, med rubriken "Tillämplighet i tiden", föreskrivs följande:

"Denna förordning skall tillämpas på skadevållande händelser som inträffar efter det att den har trätt i kraft."

Förordning nr 1393/2007

- 4 I artikel 1 i förordning nr 1393/2007, med rubriken "Tillämpningsområde", föreskrivs följande i punkt 1:

"Denna förordning ska tillämpas i mål och ärenden av civil eller kommersiell natur då en rättegångshandling eller en annan handling ska sändas från en medlemsstat till en annan för delgivning. Den ska i synnerhet inte tillämpas på skattefrågor, tullfrågor eller förvaltningsrättsliga frågor eller på statens ansvar för handlingar eller underlåtenhet vid utövandet av statens myndighet (*acta jure imperii*)."

5 Artikel 14 i förordningen, med rubriken ”Delgivning genom posttjänster”, har följande lydelse:

”Varje medlemsstat får utföra delgivning av rättegångshandlingar direkt genom posttjänster, såsom rekommenderade försändelser med mottagningsbevis eller motsvarande, till personer som är bosatta i en annan medlemsstat.”

6 I artikel 16 i nämnda förordning, med rubriken ”Översändande”, föreskrivs följande:

”Andra handlingar än rättegångshandlingar får översändas för delgivning i en annan medlemsstat i enlighet med bestämmelserna i denna förordning.”

7 Förordning nr 1393/2007, som var i kraft vid tiden för omständigheterna i det nationella målet, upphävdes genom Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2020/1784 av den 25 november 2020 om delgivning i medlemsstaterna av rättegångshandlingar och andra handlingar i mål och ärenden av civil eller kommersiell natur (delgivning av handlingar) (EUT L 405, 2020, s. 40).

Rom I-förordningen

8 Artikel 28 i Rom I-förordningen, med rubriken ”Tillämplighet i tiden”, har följande lydelse:

”Denna förordning ska tillämpas på avtal som ingås den 17 december 2009 eller senare.”

Förordning nr 1215/2012

9 I skälen 10 och 15 i förordning nr 1215/2012 anges följande:

”(10) Tillämpningsområdet för denna förordning bör täcka de väsentliga delarna av privaträtten utom vissa väl definierade delar ...

...

(15) Behörighetsbestämmelserna bör uppfylla kravet på förutsebarhet och bygga på den allmänna principen om svarandens hemvist. Det bör alltid kunna gå att bestämma vilken domstol som är behörig utifrån denna princip, utom i vissa bestämda fall när tvistens art eller hänsynen till parternas rätt att själva avtala om behörig domstol gör det berättigat att använda något annat kriterium om anknytning. I fråga om juridiska personer måste hemvisten kunna bestämmas på ett objektivt sätt så att de gemensamma reglerna blir överskådliga och behörighetskonflikter kan undvikas.”

10 I artikel 1.1 i förordningen föreskrivs följande:

”Denna förordning är tillämplig på privaträttens område, oberoende av vilket slag av domstol det är fråga om. Den omfattar i synnerhet inte skattefrågor, tullfrågor eller förvaltningsrättsliga frågor eller statens ansvar för handlingar eller underlåtenhet vid utövandet av offentliga maktbefogenheter (*acta jure imperii*).”

11 I artikel 4.1 i nämnda förordning föreskrivs följande:

”Om inte annat föreskrivs i denna förordning, ska talan mot den som har hemvist i en medlemsstat väckas vid domstol i den medlemsstaten, oberoende av i vilken stat han eller hon har medborgarskap.”

12 I artikel 7.1 och 7.2 i förordningen föreskrivs följande:

”Talan mot en person som har hemvist i en medlemsstat får väckas i en annan medlemsstat:

1. a) Om talan avser avtal, vid domstolen för uppfyllelseorten för den förpliktelse som talan avser.;
- b) Vid tillämpning av denna bestämmelse, och såvida inte annat avtalats, avses med uppfyllelseorten för den förpliktelse som talan avser
 - vid försäljning av varor, den ort i en medlemsstat dit enligt avtalet varorna har eller skulle ha levererats,
 - vid utförande av tjänster, den ort i en medlemsstat där enligt avtalet tjänsterna har eller skulle ha utförts.;
- c) Om led b inte gäller, ska led a gälla.

2. Om talan avser skadestånd utanför avtalsförhållanden, vid domstolen för den ort där skadan inträffade eller kan inträffa.”

13 I artikel 24 i förordning nr 1215/2012 föreskrivs följande:

”Följande domstolar i en medlemsstat ska, oberoende av var parterna har hemvist, ha exklusiv behörighet:

1. Om talan avser sakrätt i fast egendom eller nyttjanderätt till fast egendom, domstolarna i den medlemsstat där egendomen är belägen.

...”

Kroatisk rätt

Lagen om verkställighet

14 Enligt artikel 1 i Ovršni zakon (lagen om verkställighet) (*Narodne novine*, br. 112/12, 25/13, 93/14, 55/16 och 73/17) är notarierna behöriga att driva in fordringar på grundval av en ”handling som äger vitsord” genom att utfärda ett verkställighetsbeslut som är verkställbart utan svarandens uttryckliga samtycke.

Lagen om trafiksäkerhet

15 I artikel 1 i Zakon o sigurnosti prometa na cestama (lagen om trafiksäkerhet) (*Narodne novine*, br. 67/08, 48/10 och 74/11) föreskrivs att syftet med denna lag bland annat är att fastställa grundläggande principer för ömsesidiga förbindelser, trafikanters och andra personers beteende i vägtrafiken, de grundläggande krav som vägar ska uppfylla i fråga om trafiksäkerhet, vägtrafikbestämmelser, vägmärken och anvisningar som ska lämnas av de tjänstemän som har i uppgift att se till att dessa regler följs.

16 Artikel 5 i denna lag har följande lydelse:

”(1) De autonoma lokala och regionala myndigheterna ska, i enlighet med bestämmelserna i denna lag, och med förhandsgodkännande från inrikesministeriet, reglera trafiken inom sitt territorium och särskilt

...

6. parkeringsplatserna och parkeringsvillkoren, parkeringsförbud och platserna med begränsad parkeringsmöjlighet ...”

Beslutet om parkering i staden Zadar

17 I Odluka o organizaciji i načinu naplate parkiranja u Gradu Zadru (beslut om organisationen av och förfarandet för betalning av parkeringsavgifter i staden Zadar) (*Glasnik Grada Zadra*, br. 4/11), i den lydelse som är tillämplig i det nationella målet (nedan kallat beslutet om parkering i staden Zadar), anges hur parkeringsplatserna ska organiseras och på vilket sätt betalning ska erläggas för parkering. Beslutet innehåller även bestämmelser om kontroll av parkerade fordon på allmänna, avgiftsbelagda parkeringsplatser.

18 I artikel 2 i detta beslut definieras allmänna parkeringsplatser som ”allmänna platser som är avsedda för att stanna eller parkera fordon”.

19 I artikel 4 i nämnda beslut anges att allmänna parkeringsplatser är försedda med skyltar i enlighet med lagen om trafiksäkerhet.

20 Enligt artikel 5 i samma beslut ska de allmänna parkeringsplatserna markeras av den som ansvarar för organisationen av parkeringsplatserna under överinseende av den behöriga avdelningen på kommunförvaltningen.

21 I artikel 6 i beslutet om parkering i staden Zadar fastställs vilka dagar och tider som parkeringsavgift ska erläggas.

22 I artikel 7 i beslutet anges följande:

”Genom att stanna eller parkera sitt fordon på en allmän parkeringsplats ingår fordonets förare eller ägare ett avtal med den som driver parkeringen om nyttjande av den allmänna parkeringsplatsen med användning av en enendagsbiljett ... och accepterar de allmänna villkoren i parkeringsavtalet enligt detta beslut.”

23 Enligt artikel 9 i nämnda beslut ska den endagsbiljett som gäller 24 timmar från utfärdandet motsvara kostanden för att parkera enligt timtaxan inom ett visst område med beaktande av antalet avgiftsbelagda parkeringstimmar under en parkeringstid på 24 timmar.

24 I artikel 10 i samma beslut föreskrivs att betalning av endagsbiljetten sker genom betalning av en betalningsorder till ett konto tillhörande den som driver parkeringen alternativt genom betalning till denna persons kassa.

25 Enligt artikel 12 i beslutet om parkering i staden Zadar är den användare av parkeringsplatsen som har erhållit en endagsbiljett och en betalningsorder för denna biljett skyldig att betala avgiften inom åtta dagar från dagen för utfärdandet.

26 I artikel 13 i detta beslut föreskrivs att om den som använder parkeringsplatsen inte betalar endagsbiljetten inom den föreskrivna fristen, är han eller hon skyldig att inom en ytterligare frist om åtta dagar, utöver beloppet för endagsbiljetten, även betala de faktiska kostnaderna och lagstadgad dröjsmålsränta som ska anges i betalningsordern. Om användaren av parkeringsplatsen inte betalar endagsbiljetten, de faktiska kostnaderna och den lagstadgade dröjsmålsräntan inom den föreskrivna fristen, ska den som driver parkeringsplatsen, i eget namn och för egen räkning, inleda ett rättsligt förfarande mot användaren.

Målet vid den nationella domstolen, tolkningsfrågorna och förfarandet vid EU-domstolen

- 27 Den 20 februari 2017 inledde Obala, ett bolag som bildats av staden Zadar (Kroatien) i syfte att inkassera avgifter för parkering på allmän väg, hos en notarie i Kroatien, med stöd av en handling som äger vitsord, ett verkställighetsförfarande mot NLB Leasing avseende betalning av ett belopp som motsvarar kostnaden för en endagsbiljett för parkering av ett fordon på en avgränsad parkeringsplats vilken är belägen på allmän väg i Zadar. Det framgår av begäran om förhandsavgörande att det hade konstaterats att fordonet var parkerat på en parkeringsplats den 30 juni 2012 klockan 13:02 och att Obala kräver betalning av endagsbiljett för en hel dags parkering.
- 28 Den 8 mars 2017 utfärdade notarien ett verkställighetsbeslut i vilket han ålade NLB Leasing att betala den begärda fordran på 84 kroatiska kuna (HRK) (cirka 11 euro), vilket utgjorde huvudfordran och motsvarade avgiften för en dags parkering, samt beloppen 1235 HRK (cirka 165 euro) för faktiska kostnader till följd av förfarandet och 506,25 HRK (cirka 67 euro) för kostnader som förväntades uppkomma till följd av förfarandet.
- 29 För att delge NLB Leasing verkställighetsbeslutet grundade sig notarien på artikel 14 i förordning nr 1393/2007 och skickade ett rekommenderat brev med mottagningsbevis.
- 30 NLB Leasing framställde en invändning mot detta beslut. Trgovački sud u Pazinu (Handelsdomstolen i Pazin, Kroatien) upphävde nämnda beslut i den del det avsåg verkställighet men förklarade sig sakna behörighet att pröva invändningen och överlämnade målet till Trgovački sud u Zadru (Handelsdomstolen i Zadar, Kroatien), vilken i sin tur förklarade sig vara obehörig och hänsköt den negativa behörighetskonflikten till den hänskjutande domstolen.
- 31 Den hänskjutande domstolen har frågor om flera aspekter av det nationella målet. Den undrar särskilt huruvida det var rättsenligt att delge svaranden ett verkställighetsbeslut genom rekommenderat brev med mottagningsbevis, inom ramen för ett verkställighetsförfarande som inletts vid en notarie på grundval av en handling som äger vitsord, hur rättsförhållandet mellan parterna i det nationella målet ska kvalificeras vid fastställandet av de kroatiska domstolarnas behörighet att pröva tvisten, samt vilken materiell rätt som är tillämplig.
- 32 Den hänskjutande domstolen vill för det första få klarhet i huruvida notarier, som inte är "domstolar" i den mening som avses i förordning nr 1215/2012, kan grunda sig på bestämmelserna i förordning nr 1393/2007 för att delge sina verkställighetsbeslut inom ramen för verkställighetsförfaranden på grundval av en handling som äger vitsord, och om domstolarna, inom ramen för en sådan tvist som den som är i fråga i det nationella målet, kan delge svaranden verkställighetsakterna med stöd av förordning nr 1393/2007.
- 33 Den hänskjutande domstolen vill vidare få klarhet i räckvidden av begreppet "privaträttens område", i den mening som avses i artikel 1 i förordning nr 1215/2012, för att avgöra huruvida tvisten om betalning av en endagsavgift för parkering på en avgränsad parkeringsplats, vilken är belägen på allmän väg, omfattas av dess behörighet.

- 34 Den hänskjutande domstolen har i detta avseende gjort gällande att de lokala myndigheterna, enligt artikel 5.1 led 6 i lagen om trafiksäkerhet och bestämmelserna om genomförande av kommunal verksamhet, fattar beslut om parkeringsplatser och delegerar sina offentliga maktbefogenheter till de kommunala affärsföretag som bildats för att inkassera parkeringsavgifterna.
- 35 I förevarande fall fastställs i beslutet om parkering i staden Zadar bland annat områden för parkering och den tidsperiod under vilken parkeringsavgifter tas ut på allmän väg samt priset per timme och priset för en endagsbiljett för det fall ett fordon för vilket parkeringsavgiften enligt timtaxan inte har erlagts eller för vilket parkeringstiden har löpt ut är parkerat på en allmän parkeringsplats.
- 36 Enligt den hänskjutande domstolen har skyldigheten att betala endagsbiljetten fastställts ensidigt och är av repressiv karaktär. Denna skyldighet kan anses utgöra en påföljd om parkeringsavgiften inte har betalats frivilligt i förväg enligt timtaxan eller om den tid för vilken den har betalats har löpt ut.
- 37 Enligt den hänskjutande domstolen föreligger det en skillnad mellan, å ena sidan, parkering på en inhägnad parkeringsplats, där användarna tar en biljett som anger den tid vid vilken de kör in på parkeringsplatsen och erlägger parkeringsavgiften vid avfärd från densamma, som omfattas av ett klassiskt civilrättsligt avtal och således av civilrätten, och, å andra sidan, den parkering som är i fråga i det nationella målet, för vilken avgiften erläggs i förskott för en bestämd tid vars överskridande medför betalning av en endagsbiljett av repressiv karaktär.
- 38 För det fall det nationella målet omfattas av tillämpningsområdet för förordning nr 1215/2012, vill den hänskjutande domstolen dessutom få klarhet i vilka behörighetsregler som är tillämpliga i enlighet med bestämmelserna i denna förordning.
- 39 Den hänskjutande domstolen har i detta avseende anfört att det enligt praxis från de kroatiska domstolarna i allmänhet anses att ett parkeringsavtal ingås så snart ett fordon parkeras på en avgränsad plats vilken är belägen på allmän väg. Frågan är emellertid huruvida detta avtal ska kvalificeras som ett avtal om utförande av tjänster eller ett avtal om nyttjanderätt till fast egendom.
- 40 Den hänskjutande domstolen anser att om ett sådant parkeringsavtal kvalificeras som ett avtal om utförande av tjänster, skulle det kunna föreligga ett åsidosättande av friheten att tillhandahålla tjänster enligt artikel 56 FEUF. Vidare skulle de kroatiska domstolarna kunna åberopa behörighet enligt artikel 7.1 i förordning nr 1215/2012. Med hänsyn till EU-domstolens praxis och särskilt domen av den 23 april 2009, Falco Privatstiftung och Rabitsch (C-533/07, EU:C:2009:257), frågar sig emellertid den hänskjutande domstolen huruvida Obalas verksamhet, som i förevarande fall endast består av märkning av parkeringsplatsen och inkassering av parkeringsavgifter, räcker för att kunna kvalificeras som "tjänst" i den mening som avses i denna rättspraxis.
- 41 Vad gäller frågan huruvida parkeringsavtalet eventuellt ska kvalificeras som ett avtal om nyttjanderätt till fast egendom, i den mening som avses i artikel 24.1 i förordning nr 1215/2012, har den hänskjutande domstolen gjort gällande att ett parkeringsavtal, till skillnad från ett allmänt avtal om nyttjanderätt till fast egendom för vilket det krävs skriftlig form vid äventyr av ogiltighet, inte ingås skriftligen. Dessutom finns det inte någon lagstadgad panträtt i parkerade fordon. Det kan däremot hävdas att ett visst utrymme i fast egendom brukas så att det föreligger en viss likhet mellan parkeringsavtalet och avtalet om nyttjanderätt till fast egendom.
- 42 Den hänskjutande domstolen har dessutom tagit upp hypotesen att parkering på allmän väg inte är av avtalsrättslig art och vill få klarhet i huruvida NLB Leasing, med anledning av att bolaget använde parkeringsplatsen utan att lösa en timbiljett, kan vara skyldig att betala skadestånd utanför avtalsförhållanden, i den mening som avses i artikel 7.2 i förordning nr 1215/2012.

- 43 Den hänskjutande domstolen vill slutligen få klarhet i vilken lag som är tillämplig. Den har nämligen påpekat att parkeringen i förevarande fall ägde rum den 30 juni 2012, det vill säga före Republikens Kroatiens anslutning till Europeiska unionen, och undrar därför, mot bakgrund av domstolens praxis avseende avtal som ingåtts före anslutningen, särskilt beslutet av den 5 november 2014, VG Vodoopskrba (C-254/14, ej publicerat, EU:C:2014:2354), och domen av den 14 februari 2019, Milivojević (C-630/17, EU:C:2019:123), huruvida bestämmelserna i Rom I- och Rom II-förordningarna är tillämpliga på den nationella tvisten.
- 44 Mot denna bakgrund beslutade Visoki trgovački sud ((Kroatiens handelsöverdomstol)) att vilandeförklara målet och ställa följande frågor till EU-domstolen:
- ”1) Är notarier behöriga att delge handlingar i enlighet med förordning [nr 1393/2007], när dessa notarier delger sina beslut i ärenden där förordning nr 1215/2012 inte är tillämplig, med beaktande av att notarier i Kroatien när de agerar inom ramen för sin befogenhet enligt nationell lagstiftning i verkställighetsförfaranden på grundval av en ’handling som äger vitsord’, inte omfattas av begreppet domstol i den mening som avses i förordning nr 1215/2012? Med andra ord, med beaktande av att notarier inte omfattas av begreppet domstol i den mening som avses i förordning nr 1215/2012, kan dessa notarier när de agerar inom ramen för sin befogenhet enligt nationell lagstiftning i verkställighetsförfaranden på grundval av en ’handling som äger vitsord’, tillämpa reglerna om delgivning av handlingar i förordning ... nr 1393/2007?
 - 2) Kan parkering på gatan och på allmän väg, när rätten att inkassera parkeringsavgifter föreskrivs i lagen om trafiksäkerhet och i bestämmelserna om genomförande av kommunal verksamhet som myndighetsutövning, anses ingå i privaträttens område i den mening som avses i förordning [nr 1215/2012], som reglerar frågan vilken domstol som är behörig samt erkännande och verkställighet av domar på privaträttens område, i synnerhet med tanke på att ett fordon som upptäcks sakna parkeringsbiljett eller ha en parkeringsbiljett som gått ut omedelbart omfattas av skyldigheten att betala en enendagsbiljett, som om fordonet hade stått parkerat hela dagen, oberoende av exakt hur länge parkeringsplatsen använts, så att kravet på betalning av denna endagsbiljett har karaktär av en sanktionsavgift, varvid det ska påpekas att en sådan parkering betraktas som ett trafikbrott i vissa medlemsstater?
 - 3) Kan i mål av det ovan nämnda slaget angående parkering på gatan och på allmän väg, när rätten att inkassera parkeringsavgiften föreskrivs i lagen om trafiksäkerhet och i bestämmelserna om genomförande av kommunal verksamhet som myndighetsutövning, domstolarna delge handlingar till svaranden i en annan medlemsstat med stöd av förordning [nr 1393/2007]?

Om det på grundval av ovanstående frågor konstateras att denna typ av parkering ingår i privaträttens område, uppkommer följande frågor:

- 4) I det aktuella fallet presumeras ett avtal har ingåtts genom nämnda parkering på gatan på en plats som identifieras genom horisontell och/eller vertikal markering, det vill säga det anses att parkeringen innebär att ett avtal har ingåtts och om priset enligt timtaxan för parkering inte har erlagts uppkommer en skyldighet att betala endagsavgiften. Strider denna presumtion om ingående av ett avtal genom denna parkering och om samtycke till betalning av priset för endagsbiljetten när en biljett enligt timtaxan inte har köpts eller den köpta biljetten har gått ut, mot de grundläggande bestämmelser om tillhandahållande av tjänster som fastställs i artikel 56 FEUF och andra bestämmelser i Europeiska unionens regelverk?
- 5) I det aktuella fallet ägde parkeringen rum i Zadar, och det finns därför en koppling mellan detta avtal och de kroatiska domstolarna. Är emellertid denna parkering en ’tjänst’ enligt artikel 7.1 i förordning ... nr 1215/2012, med tanke på att begreppet tjänst innebär att den part som tillhandahåller tjänsten utför en bestämd verksamhet i utbyte mot ersättning? Frågan är

följaktligen om klagandens verksamhet är tillräcklig för att betraktas som en tjänst. Om kroatiska domstolar inte har någon särskild behörighet enligt artikel 7.1 i förordning ... nr 1215/2012 är domstolen på den ort där motparten har sin hemvist behörig att pröva tvisten.

- 6) Kan parkering på gator och på allmän väg, när rätten att inkassera parkeringsavgiften fastställs i lagen om trafiksäkerhet och i bestämmelserna om genomförande av kommunal verksamhet som myndighetsutövning, och betalning endast tas ut under en bestämd del av dagen, anses utgöra ett avtal om nyttjanderätt till fast egendom i enlighet med artikel 24.1 i förordning ... nr 1215/2012?
- 7) För det fall ovannämnda presumtion att parkeringen i fråga innebär att ett avtal har ingåtts (fjärde tolkningsfrågan) inte är tillämplig i förevarande fall, kan då denna typ av parkering, avseende vilken behörighet att inkassera parkeringsavgiften härrör från lagen om trafiksäkerhet och för vilken det föreskrivs betalning av en endagsbiljett om en timbiljett inte köps i förväg för användningen av parkeringsplatsen, eller om den period för vilken biljetten gäller har löpt ut, medföra skadestånd utanför avtalsförhållanden i den mening som avses i artikel 7.2 i förordning ... nr 1215/2012?
- 8) I det aktuella fallet skedde parkeringen före Republikens Kroatiens anslutning till Europeiska unionen, närmare bestämt den 30 juni 2012 kl. 13:02. Detta föranleder frågan huruvida förordningarna om tillämplig lag, närmare bestämt [Rom I-]förordningen eller [Rom II-]förordningen, är tillämplig i förevarande fall, med tanke på deras giltighet i tiden.

För det fall Europeiska unionens domstol är behörig att svara i frågor som rör tillämpningen av materiell rätt hänskjuts följande frågor:

- 9) Strider presumtionen om ingående av ett avtal genom parkeringen och om samtycke till betalning av priset för endagsbiljetten när en biljett inte har förvärvats i enlighet med timpriset, eller när den tid för vilken biljetten köpts har gått ut, mot de grundläggande bestämmelser om tillhandahållande av tjänster som fastställs i artikel 56 FEUF och i andra bestämmelser i Europeiska unionens regelverk, oavsett om fordonsägaren är en fysisk eller en juridisk person? Med andra ord, när det gäller fastställandet av tillämplig materiell rätt, kan bestämmelserna i artikel 4 i [Rom I-]förordningen tillämpas i förevarande fall (med beaktande av att det i handlingarna i målet inte finns något som visar att parterna har nått en överenskommelse om tillämplig lag)?
 - Om det anses att ett avtal har uppkommit, rör det sig i förevarande fall om ett tjänsteavtal, det vill säga kan avtalet om parkering anses utgöra ett [tjänsteavtal] i den mening som avses i artikel 4.1 b i [Rom I-]förordningen?
 - Alternativt: Kan parkeringsavtalet anses vara ett avtal om hyra av fast egendom i enlighet med artikel 4.1 c i [Rom I-]förordningen?
 - Alternativt: Om bestämmelserna i artikel 4.2 i [Rom I-]förordningen är tillämpliga vad gäller denna parkering, uppstår frågan vilken som i förevarande fall är den karakteristiska prestationen, med tanke på att klaganden i huvudsak bara märker ut parkeringsplatsen på gatan och därefter tar betalt för parkering medan motparten parkerar och betalar för parkeringen. Om den karakteristiska prestationen ska anses vara den som tillhandahålls av klaganden så är den kroatiska lagen tillämplig, men om det är motparten som tillhandahållit den karakteristiska prestationen skulle slovensk lag vara tillämplig. Med tanke på att rätten att ta ut betalning för parkeringen i detta fall regleras av kroatisk rätt, som avtalet därmed har närmare anknytning till, uppkommer emellertid frågan huruvida bestämmelserna i artikel 4.[3] i [Rom I-]förordningen kan tillämpas även i detta fall?

- Om det anses att det rör sig om en sådan utomobligatorisk förpliktelse som avses i [Rom II-]förordningen kan denna utomobligatoriska förpliktelse betraktas som en skada, varför tillämplig lag skulle fastställas i enlighet med artikel 4.1 i [denna] förordning ...?
- Alternativt: Kan denna typ av parkering anses utgöra obehörig vinst, så att tillämplig lag ska fastställas i enlighet med artikel 10.1 i [Rom II-]förordningen?
- Alternativt: Kan denna typ av parkering anses utgöra tjänst utan uppdrag, så att tillämplig lag ska fastställas i enlighet med artikel 11.1 i [Rom II-]förordningen?
- Alternativt: Kan denna typ av parkering anses utgöra en situation med ansvar för motparten för oaktsamhet vid ingående av avtal (*culpa in contrahendo*), så att tillämplig lag ska fastställas i enlighet med artikel 12.1 i [Rom II-]förordningen?”

45 På grund av de hälsorisker som är förknippade med coronapandemin beslutade domstolens första avdelning, genom beslut av den 22 april 2020, att avgöra målet utan att hålla den muntliga förhandling som ursprungligen planerats i förevarande mål och ställde flera frågor för skriftliga svar till parterna och de berörda som avses i artikel 23 i stadgan för Europeiska unionens domstol vilka Obala, den kroatiska och den slovenska regeringen samt kommissionen har svarat på.

Prövning av tolkningsfrågorna

Huruvida den första, den tredje och den fjärde frågan samt den nionde frågans första del kan tas upp till sakprövning

- 46 Obala och den kroatiska regeringen har gjort gällande att begäran om förhandsavgörande inte kan tas upp till sakprövning, eftersom den hänskjutande domstolen inte i tillräcklig utsträckning har redogjort för de skäl som föranlett den att ställa tolkningsfrågorna eller på vilket sätt ett eventuellt svar från domstolen på frågor som de anser rör de faktiska omständigheterna är relevant för det nationella målet. Enligt Obala kan det dessutom anses att det inte föreligger någon tvist i förevarande fall, eftersom den domstol vid vilken talan först väckts enligt nationella processrättsliga bestämmelser borde ha avslagit en invändning mot det beslut om verkställighet som hade meddelats på grundval av en handling som äger vitsord på den grunden att invändningen inte endast hade framställts av en person som inte var behörig att företräda motparten utan även på ett annat språk än det kroatiska språket.
- 47 Enligt kommissionen ska den hänskjutande domstolen döma i ett förfarande som endast avser en behörighetskonflikt mellan två domstolar. Nämda domstol har således endast att avgöra vilken av de två berörda domstolarna som är territoriellt behörig. Enligt denna institution är följaktligen frågorna om tolkningen av förordning nr 1215/2012 de enda som är relevanta för att lösa denna behörighetskonflikt. Övriga frågor om delgivning av handlingar och fastställande av tillämplig lag har inget samband med saken i det nationella målet och kan därför inte tas upp till sakprövning.
- 48 Det ska i detta hänseende erinras om att nationella domstolars frågor om tolkningen av unionsrätten enligt fast rättspraxis presumeras vara relevanta. Dessa frågor ställs mot bakgrund av den beskrivning av omständigheterna i målet och tillämplig lagstiftning som den nationella domstolen på eget ansvar har lämnat och vars riktighet det inte ankommer på EU-domstolen att pröva. EU-domstolen får endast i vissa fall besluta att inte pröva en tolkningsfråga som ställts av en nationell domstol i enlighet med artikel 267 FEUF, bland annat när de villkor som rör innehållet i begäran om förhandsavgörande i artikel 94 i domstolens rättegångsregler inte har iakttagits eller när det är uppenbart att den tolkning eller bedömning av giltigheten av en unionsbestämmelse som begärts av den nationella domstolen inte har något samband med de verkliga omständigheterna eller saken eller då frågan är hypotetisk

(se, för ett liknande resonemang, dom av den 9 juli 2020, Verein für Konsumenteninformation, C-343/19, EU:C:2020:534, punkt 19, och dom av den 3 september 2020, Supreme Site Services m.fl., C-186/19, EU:C:2020:638, punkt 42 och där angiven rättspraxis).

- 49 Det framgår även av fast rättspraxis att det krävs att den nationella domstolen klargör den faktiska och rättsliga bakgrunden till de frågor som ställs, eller att den åtminstone förklarar de faktiska omständigheter som ligger till grund för dessa frågor, eftersom det är nödvändigt att komma fram till en tolkning av unionsrätten som är användbar för den nationella domstolen. Beslutet om hänskjutande måste dessutom ange de närmare skälen till varför den nationella domstolen anser det vara oklart hur unionsrätten ska tolkas och till att den anser det nödvändigt att ställa en tolkningsfråga till EU-domstolen (dom av den 1 oktober 2020, Elme Messer Metalurgs, C-743/18, EU:C:2020:767, punkt 41 och där angiven rättspraxis).
- 50 Dessa krav avseende innehållet i en begäran om förhandsavgörande anges uttryckligen i artikel 94 i rättegångsreglerna, vilka den hänskjutande domstolen är skyldig att iaktta inom ramen för det samarbete som har inrättats genom artikel 267 FEUF. De återges även i Europeiska unionens domstols rekommendationer till nationella domstolar om begäran om förhandsavgörande (EUT C 257, 2018, s. 1) (se, för ett liknande resonemang, dom av den 13 december 2018, Rittinger m.fl., C-492/17, EU:C:2018:1019, punkterna 38 och 39).
- 51 Vad gäller tolkningen av förordning nr 1393/2007, som den första och den tredje frågan avser, har den hänskjutande domstolen, som har att pröva en negativ behörighetskonflikt, inte angett för EU-domstolen, i enlighet med vad som krävs enligt artikel 94 i rättegångsreglerna, på vilket sätt utgången i det nationella målet beror på tolkningen av denna förordning. I synnerhet har svaranden i målet vid den nationella domstolen, såsom framgår av beslutet om hänskjutande, väckt talan vid kroatiska domstolar och framställt en invändning mot det beslut om verkställighet som delgetts bolaget.
- 52 Vad gäller den fjärde frågan och den nionde frågans första del har den hänskjutande domstolen inte heller förklarat varför den undrar huruvida presumtionen att ett avtal har ingåtts genom parkeringen på en avgränsad parkeringsplats, vilken är belägen på allmän väg, är förenlig med bestämmelserna om frihet att tillhandahålla tjänster i artikel 56 FEUF eller om den betydelse som det kan ha i detta sammanhang att ägaren till det berörda fordonet är en fysisk eller juridisk person.
- 53 Härav följer att den första, den tredje och den fjärde frågan samt den nionde frågans första del inte kan tas upp till sakprövning.

Domstolens behörighet att besvara den åttonde frågan och den andra delen av den nionde frågan

- 54 Den hänskjutande domstolen har ställt den åttonde frågan och den andra delen av den nionde frågan, vilka ska prövas först, för att, med hänsyn till bestämmelserna i Rom I- eller Rom II-förordningen, få klarhet i vilken lag som är tillämplig på ett rättsförhållande som uppstått till följd av att ett fordon parkerats på en parkeringsplats vilken är belägen på allmän väg, i en situation där nämnda parkering ägde rum före den berörda medlemsstatens anslutning till unionen.
- 55 I artikel 2 i akten om villkoren för Republiken Kroatiens anslutning till Europeiska unionen och om anpassning av fördraget om Europeiska unionen, fördraget om Europeiska unionens funktionssätt och fördraget om upprättandet av Europeiska atomenergigemenskapen (EUT L 112, 2012, s. 21) föreskrivs att bestämmelserna i de grundläggande fördragen och i rättsakter som antagits av institutionerna före Republiken Kroatiens anslutning är bindande för denna medlemsstat och ska tillämpas i den staten först från och med dagen för dess anslutning, det vill säga från den 1 juli 2013.

- 56 Vad avser Rom I-förordningen följer det av domstolens rättspraxis att, i enlighet med artikel 28 i denna förordning, beror tillämpningen av densamma på vilket datum avtalet i fråga ingicks (se, för ett liknande resonemang, beslut av den 13 januari 2016, Raiffeisen Privatbank Liechtenstein, C-397/15, ej publicerat, EU:C:2016:16, punkt 16).
- 57 Vad gäller Rom II-förordningen har domstolen slagit fast att, i enlighet med artikel 31 i denna förordning, är den enda tidpunkt som ska beaktas vid fastställandet av förordningens tillämpningsområde i tiden (*ratione temporis*) den dag då den skadevållande händelsen inträffade (se, för ett liknande resonemang, dom av den 17 november 2011, Homawoo, C-412/10, EU:C:2011:747, punkt 36)
- 58 I förevarande fall framgår det av begäran om förhandsavgörande att det fordon som är aktuellt i det nationella målet parkerades den 30 juni 2012, det vill säga före Republikens Kroatiens anslutning till unionen. Av detta följer att Rom I- och Rom II-förordningarna inte är tillämpliga i tiden och att domstolen inte är behörig att besvara den åttonde frågan och den andra delen av den nionde frågan.

Den andra frågan

- 59 Den hänskjutande domstolen har ställt den andra frågan för att få klarhet i huruvida artikel 1.1 i förordning nr 1215/2012 ska tolkas så, att begreppet ”privaträttens område”, i den mening som avses i denna bestämmelse, omfattar en talan om indrivning av en avgift som motsvarar priset för en endagsbiljett för att parkera på en parkeringsplats, vilken är avgränsad och belägen på allmän väg, vilken talan har väckts av ett bolag som har fått i uppdrag av en lokal myndighet att driva sådana parkeringsplatser.
- 60 Vad gäller begreppet ”privaträttens område” i artikel 1.1 i förordning nr 1215/2012 har domstolen vid upprepade tillfällen slagit fast att det är av vikt, för att i möjligaste mån säkerställa att de rättigheter och skyldigheter som följer av denna förordning är lika och enhetliga för medlemsstaterna och för berörda personer, att inte tolka begreppet som en ren hänvisning till nationell rätt i endera av de berörda staterna. Detta begrepp ska ses som ett självständigt begrepp som ska tolkas mot bakgrund dels av förordningens syften och systematik, dels av de allmänna principer som framgår av helheten av de nationella rättssystemen (dom av den 28 februari 2019, Gradbeništvo Korana, C-579/17, EU:C:2019:162, punkt 46 och där angiven rättspraxis).
- 61 Dessutom kräver behovet av att säkerställa en väl fungerande inre marknad och att undvika, för att rättskipningen ska fungera väl, att oförenliga domar inte meddelas i medlemsstaterna, en vid tolkning av begreppet ”privaträttens område” (se, för ett liknande resonemang, dom av den 10 september 2009, German Graphics Graphische Maschinen, C-292/08, EU:C:2009:544, punkterna 22 och 23).
- 62 För att avgöra huruvida en talan omfattas av begreppet ”privaträttens område”, i den mening som avses i artikel 1.1 i förordning nr 1215/2012, och följaktligen av förordningens tillämpningsområde, är det nödvändigt att identifiera det rättsliga förhållandet mellan de tvistande parterna och att granska grunderna för talan eller de närmare bestämmelserna om hur denna talan ska väckas och föras (dom av den 16 juli 2020, Movic m.fl., C-73/19, EU:C:2020:568, punkt 37 och där angiven rättspraxis).
- 63 Även om vissa tvister mellan en myndighet och ett privaträttsligt subjekt kan omfattas av tillämpningsområdet för förordning nr 1215/2012 när talan avser handlingar som utförts *jure gestionis*, så förhåller det sig annorlunda när myndigheten utövar offentliga maktbefogenheter (se, för ett liknande resonemang, dom av den 7 maj 2020, Rina, C-641/18, EU:C:2020:349, punkt 33 och där angiven rättspraxis).

- 64 Om en av parterna i tvisten har utövat offentliga maktbefogenheter, genom att parten i fråga har utövat befogenheter som går utöver vad som gäller i förhållandet mellan enskilda, innebär det nämligen att tvisten inte rör "privaträttens område" i den mening som avses i artikel 1.1 i förordning nr 1215/2012 (dom av den 3 september 2020, *Supreme Site Services m.fl.*, C-186/19, EU:C:2020:638, punkt 57 och där angiven rättspraxis).
- 65 Att viss verksamhet har ett offentligt syfte är inte i sig tillräcklig för att kvalificera denna verksamhet som bedriven *jure imperii*, när den inte innebär utövande av befogenheter som går utöver vad som gäller i förhållandet mellan enskilda (dom av den 3 september 2020, *Supreme Site Services m.fl.*, C-186/19, EU:C:2020:638, punkt 66 och där angiven rättspraxis).
- 66 I förevarande fall avser talan i det nationella målet indrivning av en fordran motsvarande priset för en endagsbiljett på en avgränsad parkeringsplats vilken är belägen på allmän väg, jämte kostnaderna för förfarandet.
- 67 Det framgår av de handlingar i målet som domstolen förfogar över att denna talan, även om den väckts av Obala i enlighet med det uppdrag som bolaget har getts genom myndighetsutövning, grundar sig på ett privaträttsligt förhållande inom ramen för vilket parterna åtar sig rättigheter och skyldigheter i enlighet med de allmänna villkoren i parkeringsavtalet som föreskrivs i beslutet om parkering i staden Zadar, inbegripet skyldigheten att betala antingen för en timbiljett eller för en endagsbiljett, och priset för dessa biljetter. Ett avtal avseende en endagsbiljett anses ha ingåtts när betalning inte har erlagts för en timbiljett.
- 68 Såsom framgår av de skriftliga svar som den kroatiska regeringen har lämnat på de frågor som domstolen har skickat, grundar sig skyldigheten att betala de faktiska kostnaderna samt lagstadgad dröjsmålsränta vid utebliven betalning av en endagsbiljett dessutom på den kroatiska lagen om skyldigheter i vilken det föreskrivs en rätt till full ersättning för borgenären.
- 69 Såsom framgår av uppgifterna i handlingarna i målet utgör vidare endagsbiljetten inte en påföljd för en trafikförseelse.
- 70 Vad gäller grunden och villkoren för att väcka talan i det nationella målet, ska det även påpekas att Obala har väckt talan om indrivning av parkeringsavgiften enligt ordinarie rättsliga bestämmelser. Obala har nämligen, i enlighet med lagen om verkställighet, inlett ett inledande förfarande inför en notarie, vilket följs av ett förfarande som inleds vid domstol, efter det att utmätningsgäldenären har framställt en invändning mot det beslut om verkställighet som meddelats av nämnda notarie.
- 71 I likhet med vad som var fallet i det mål som avgjordes genom domen av den 9 mars 2017, *Pula Parking (C-551/15, EU:C:2017:193)*, ger Obala, genom att utfärda en endagsbiljett för parkering till de berörda, inte heller sig själv en exekutionstitel, med avvikelse från de allmänna bestämmelserna, eftersom bolaget till följd av ett sådant utfärdande endast kan åberopa en handling som äger vitsord som gör det möjligt för bolaget att inleda ett förfarande i enlighet med bestämmelserna i lagen om verkställighet eller, för det fall fordran bestrids, ett rättsligt förfarande.
- 72 Av det ovan anförda följer att varken rättsförhållandet mellan parterna i en sådan talan som den i det nationella målet, eller grunden och villkoren för en sådan talan kan anses visa utövande av offentliga maktbefogenheter, i den mening som avses i unionsrätten, varför en sådan talan ska anses omfattas av begreppet "privaträttens område", i den mening som avses i artikel 1.1 i förordning nr 1215/2012, och omfattas av tillämpningsområdet för denna förordning.
- 73 Mot bakgrund av vad som anförts ovan ska den andra frågan besvaras enligt följande. Artikel 1.1 i förordning nr 1215/2012 ska tolkas så, att begreppet "privaträttens område", i den mening som avses i denna bestämmelse, omfattar en talan om indrivning av en avgift som motsvarar priset för en

endagsbiljett för att parkera på en parkeringsplats, vilken är avgränsad och belägen på allmän väg, vilken talan har väckts av ett bolag som har fått i uppdrag av en lokal myndighet att driva sådana parkeringsplatser.

Den sjätte frågan

- 74 Den hänskjutande domstolen har ställt den sjätte frågan för att få klarhet i huruvida artikel 24.1 i förordning nr 1215/2012 ska tolkas så, att en talan om indrivning av en avgift som motsvarar priset för en endagsbiljett för att parkera på en avgränsad parkeringsplats, vilken är belägen på allmän väg, omfattas av begreppet ”nyttjanderätt till fast egendom” i den mening som avses i denna bestämmelse.
- 75 Enligt fast rättspraxis grundar sig det system för fördelning av allmän behörighet som finns i kapitel II i förordning nr 1215/2012 på den huvudregel i artikel 4.1 som innebär att talan mot personer som har hemvist i en medlemsstat ska väckas vid domstol i den staten, oavsett parternas nationalitet (dom av den 4 oktober 2018, Feniks, C-337/17, EU:C:2018:805, punkt 35).
- 76 Det är endast som undantag från denna huvudregel om att domstolen där svaranden har hemvist är behörig som det i kapitel II, avsnitt 6, i förordning nr 1215/2012 föreskrivs ett antal regler om exklusiv behörighet, däribland den i artikel 24.1 i förordningen, enligt vilken domstolarna i den medlemsstat där den fasta egendomen är belägen är behöriga att pröva frågor som avser nyttjanderätt till fast egendom (se, för ett liknande resonemang, dom av den 10 juli 2019, Reitbauer m.fl., C-722/17, EU:C:2019:577, punkt 38). Bestämmelserna i artikel 24.1 i nämnda förordning ska inte ges en mer vidsträckt tolkning än vad målsättning med desamma kräver, eftersom det rör sig om undantagsbestämmelser (se, för ett liknande resonemang, dom av den 16 november 2016, Schmidt, C-417/15, EU:C:2016:881, punkt 28 och där angiven rättspraxis).
- 77 Vad gäller målsättningen med dessa bestämmelser ska det erinras om, såsom framgår av EU-domstolens fasta praxis, att det huvudsakliga skälet för att domstolarna i den stat där fastigheten är belägen ska ha exklusiv behörighet är att domstolen på den ort där fastigheten är belägen, med beaktande av den geografiska närheten till fastigheten, har bäst förutsättningar att få god kännedom om de faktiska omständigheterna och att tillämpa regler och sedvänjor som i allmänhet härrör från den stat där fastigheten är belägen (se, för ett liknande resonemang, domen av den 16 november 2016, Schmidt, C-417/15, EU:C:2016:881, punkt 29 och där angiven rättspraxis).
- 78 Vad särskilt gäller fast egendom framgår det av domstolens praxis att denna exklusiva behörighet är motiverad av det komplicerade förhållandet mellan ägaren och hyresgästen, ett förhållande vilket omfattar en rad rättigheter och skyldigheter utöver den rättighet/skyldighet som avser hyran. Detta förhållande regleras i särskild lagstiftning, vilken till viss del är tvingande, i den stat där den fastighet som är föremål för hyresavtalet är belägen, såsom den lagstiftning som fastställer vem som är ansvarig för underhåll av byggnaden och betalningen av fastighetsskatten, de bestämmelser som reglerar de skyldigheter som åligger den som hyr fastigheten gentemot grannarna, samt de bestämmelser som kontrollerar eller begränsar ägarens rätt att överta fastigheten vid hyrestidens utgång (beslut av den 15 maj 2019, MC, C-827/18, ej publicerat, EU:C:2019:416, punkt 27 och där angiven rättspraxis).
- 79 I förevarande fall avser talan i det nationella målet, såsom framgår av beslutet om hänskjutande, inte villkoren för nyttjandet av en fastighet, utan indrivning av en avgift som är hänförlig till parkeringen av ett fordon på en avgränsad parkeringsplats vilken är belägen på allmän väg. Oberoende av hur rättsförhållandet kvalificeras enligt nationell rätt, kan en sådan talan, med hänsyn till dess syfte och omfattningen av de kontroller som den nationella domstolen ska göra, inte omfattas av regeln om exklusiv behörighet i artikel 24.1 i förordning nr 1215/2012.

80 Mot bakgrund av vad som anförts ovan ska den sjätte frågan besvaras enligt följande. Artikel 24.1 i förordning nr 1215/2012 ska tolkas så, att en talan om indrivning av en avgift som motsvarar priset för en endagsbiljett för att parkera på en avgränsad parkeringsplats, vilken är belägen på allmän väg, inte omfattas av begreppet ”nyttjanderätt till fast egendom” i den mening som avses i denna bestämmelse.

Den femte och den sjunde frågan

81 Den hänskjutande domstolen har ställt den femte och den sjunde frågan, vilka ska prövas tillsammans, för att till att börja med få klarhet i huruvida artikel 7.1 i förordning nr 1215/2012 ska tolkas så, att en talan om indrivning av en avgift som motsvarar priset för en endagsbiljett för att parkera på en avgränsad parkeringsplats, vilken är belägen på allmän väg, är en talan som avser avtal, i den mening som avses i denna bestämmelse, och därefter, för det fall denna fråga besvaras jakande, huruvida ett parkeringsavtal som har ingåtts under dessa omständigheter utgör ett avtal om utförande av tjänst, i den mening som avses i artikel 7.1 b andra strecksatsen i förordningen, samt slutligen, för det fall denna fråga besvaras nekande, huruvida en sådan talan omfattas av bestämmelsen om särskild behörighet i mål om skadestånd utanför avtalsförhållanden i artikel 7.2 i nämnda förordning.

82 Vad för det första gäller frågan huruvida talan i det nationella målet avser skadestånd utanför avtalsförhållanden, erinrar domstolen om att begreppen ”avtal” och ”skadestånd utanför avtalsförhållanden”, i den mening som avses i artikel 7.1 respektive artikel 7.2 i förordning nr 1215/2012, ska tolkas självständigt, huvudsakligen med hänsyn tagen till förordningens systematik och syften, för att säkerställa att den tillämpas enhetligt i samtliga medlemsstater. Dessa begrepp kan således inte förstås som hänvisningar till hur det rättsförhållande som är föremål för prövning i det nationella målet kvalificeras enligt tillämplig nationell rätt (se, för ett liknande resonemang, dom av den 14 juli 2016, Granarolo, C-196/15, EU:C:2016:559, punkt 19 och där angiven rättspraxis).

83 Domstolen har i detta avseende slagit fast att begreppet ”skadestånd utanför avtalsförhållanden”, i den mening som avses i artikel 7.2 i förordning nr 1215/2012, omfattar varje talan som syftar till att gentemot svaranden göra gällande ett ansvar som inte är hänförligt till ett avtal i den mening som avses i artikel 7.1 a i denna förordning, det vill säga inte grundas på en rättslig förpliktelse som en person frivilligt har åtagit sig gentemot en annan person (dom av den 24 november 2020, Wikingerhof, C-59/19, EU:C:2020:950, punkt 23 och där angiven rättspraxis).

84 Domstolen har preciserat att frågan huruvida artikel 7.1 eller 7.2 i förordning nr 1215/2012 är tillämplig dels beror på kändans val att åberopa eller inte åberopa någon av dessa särskilda behörighetsregler, dels på den nationella domstolens prövning av de särskilda villkoren i dessa bestämmelser (dom av den 24 november 2020, Wikingerhof, C-59/19, EU:C:2020:950, punkt 29).

85 När en kändare åberopar en av dessa regler är det således nödvändigt för den domstol vid vilken talan väckts att pröva huruvida kändans yrkanden, oberoende av hur de kvalificeras enligt nationell rätt, är av avtalsrättslig art eller om de tvärtom avser skadestånd utanför avtalsförhållanden, i den mening som avses i nämnda förordning (dom av den 24 november 2020, Wikingerhof, C-59/19, EU:C:2020:950, punkt 30).

86 Av detta följer att det är viktigt att först pröva huruvida en talan om indrivning av en avgift som motsvarar priset för en endagsbiljett för att parkera på en avgränsad parkeringsplats, vilken är belägen på allmän väg, är av avtalsrättslig karaktär, oavsett hur denna talan kvalificeras enligt nationell rätt.

87 I detta avseende bör det noteras att även om artikel 7.1 i förordning nr 1215/2012 inte kräver något ingående av ett skriftligt avtal, krävs det dock att det kan fastställas att det finns en avtalsförpliktelse för att bestämmelsen ska kunna tillämpas. Det ska förtydligas att en sådan förpliktelse kan anses ha

uppstått tyst, bland annat när detta följer av otvetydiga handlingar som uttrycker parternas vilja (se, för ett liknande resonemang, dom av den 14 juli 2016, Granarolo, C-196/15, EU:C:2016:559, punkt 24 och där angiven rättspraxis).

- 88 I förevarande fall framgår det av de handlingar i målet som domstolen förfogar över att de allmänna villkoren för användning av allmänna parkeringsplatser, det vill säga bland annat fastställande av parkeringsplatser, parkeringstider och parkeringstaxor, inklusive skyldigheten att betala en endagsbiljett för parkering, har offentliggjorts i beslutet om parkering i staden Zadar. Parkering på en avgränsad parkeringsplats vilken är belägen på allmän väg ger upphov till ett rättsförhållande mellan den som driver denna plats och den person som nyttjat parkeringsplatsen genom betalning av en parkeringsbiljett per timme eller per dygn, vilket till sin natur är avtalsrättsligt.
- 89 En talan om indrivning av en avgift som motsvarar priset för en endagsbiljett för parkering grundar sig således på ett påstått åsidosättande av avtalsförpliktelseerna och är en ”talan [som] avser avtal” i den mening som avses i artikel 7.1 a i förordning nr 1215/2012, vilket innebär att de kroatiska domstolarna kan härleda sin behörighet från denna bestämmelse, oberoende av vilken typ av parkeringsavtal som är i fråga i det nationella målet.
- 90 Det argument som den slovenska regeringen har anfört i sitt svar på domstolens skriftliga frågor, enligt vilket den gäldenär som berörs av verkställigheten inte frivilligt har samtyckt till en förpliktelse, eftersom det fordon som är aktuellt i det nationella målet i förevarande fall har parkerats på den aktuella parkeringsplatsen inte av denna part själv utan av leasingtagaren, påverkar inte den avtalsrättsliga karaktären av talan i det nationella målet. Detta argument rör nämligen den prövning i sak som en domstol är skyldig att göra efter det att den har tagit ställning till sin behörighet.
- 91 Domstolen har i detta avseende slagit fast att en domstol vid vilken en talan om verkställighet av ett avtal har väckts är behörig enligt artikel 7.1 i förordning nr 1215/2012, även om svaranden som grund för sitt bestridande gör gällande att avtalet inte existerar (dom av den 4 mars 1982, Effer, 38/81, EU:C:1982:79, punkt 8).
- 92 Vad för det andra gäller möjligheten att kvalificera ett parkeringsavtal som ett avtal om utförande av tjänster, för att tillämpa artikel 7.1 b i förordning nr 1215/2012, ska det preciseras att en sådan kvalificering utesluter tillämpning av behörighetsregeln i artikel 7.1 a i förordningen. Det framgår nämligen av den hierarki som artikel 7.1 c inrättar mellan artikel 7.1 a och artikel 7.1 b, att behörighetsregeln i artikel 7.1 a endast blir gällande alternativt och om inget annat följer av behörighetsreglerna i artikel 7.1 b (dom av den 8 mars 2018, Saey Home & Garden, C-64/17, EU:C:2018:173, punkt 34 och där angiven rättspraxis).
- 93 Begreppet ”tjänster”, i den mening som avses i artikel 7.1 b andra strecksatsen i förordning nr 1215/2012, innebär åtminstone att den som tillhandahåller tjänsten utför en bestämd verksamhet mot ersättning (se, för ett liknande resonemang, dom av den 8 mars 2018, Saey Home & Garden, C-64/17, EU:C:2018:173, punkt 38 och där angiven rättspraxis).
- 94 Vad gäller kravet på att det ska vara fråga om en verksamhet kräver detta ett faktiskt handlande och det räcker inte med ett avstående från att handla (dom av den 8 mars 2018, Saey Home & Garden, C-64/17, EU:C:2018:173, punkt 39). Domstolen har således slagit fast att ett avtal genom vilket en innehavare av en immateriell rättighet till motparten upplåter en rätt att mot vederlag nyttja den immateriella rättigheten inte utgör en sådan verksamhet, eftersom innehavaren av en immateriell rättighet inte utför någon tjänst genom att överlåta nyttjandet utan endast åtar sig att låta motparten fritt utnyttja rättigheten (se, för ett liknande resonemang, dom av den 23 april 2009, Falco Privatstiftung och Rabitsch, C-533/07, EU:C:2009:257, punkterna 30 och 31).

- 95 I förevarande fall framgår det av de uppgifter som domstolen förfogar över att Obala ansvarar för driften av de offentliga parkeringsplatserna, vilket utgör en bestämd verksamhet som åtminstone består i etablering, avgränsning och märkning på allmän plats av parkeringsplatser samt i att ta betalt för parkeringen.
- 96 När det gäller kriteriet avseende den ersättning som erläggs som motprestation för en verksamhet, har det i förevarande fall inte bestritts att betalningen av en endagsbiljett för parkering kan kvalificeras som ersättning.
- 97 Såsom generaladvokaten har påpekat i punkterna 119 och 120 i sitt förslag till avgörande kan det parkeringsavtal som är i fråga i det nationella målet följaktligen kvalificeras som ett "avtal om utförande av tjänster" i den mening som avses i artikel 7.1 b andra strecksatsen i förordning nr 1215/2012.
- 98 Mot bakgrund av vad som anförts ovan ska den femte och den sjunde frågan besvaras enligt följande. Artikel 7.1 i förordning nr 1215/2012 ska tolkas så, att en talan om indrivning av en avgift som är hänförlig till ett avtal som avser parkering på en avgränsad parkeringsplats vilken är belägen på allmän väg och organiseras och drivs av ett bolag som behörigt i detta avseende, är en talan som avser avtal, i den mening som avses i denna bestämmelse, och detta avtal utgör ett avtal om utförande av tjänst, i den mening som avses i artikel 7.1 b andra strecksatsen i förordningen.

Rättegångskostnader

- 99 Eftersom förfarandet i förhållande till parterna i det nationella målet utgör ett led i beredningen av samma mål, ankommer det på den hänskjutande domstolen att besluta om rättegångskostnaderna. De kostnader för att avge yttrande till domstolen som andra än nämnda parter har haft är inte ersättningsgilla.

Mot denna bakgrund beslutar domstolen (första avdelningen) följande:

- 1) **Artikel 1.1 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1215/2012 av den 12 december 2012 om domstols behörighet och om erkännande och verkställighet av domar på privaträttens område ska tolkas så, att begreppet "privaträttens område", i den mening som avses i denna bestämmelse, omfattar en talan om indrivning av en avgift som motsvarar priset för en endagsbiljett för att parkera på en parkeringsplats, vilken är avgränsad och belägen på allmän väg, vilken talan har väckts av ett bolag som har fått i uppdrag av en lokal myndighet att driva sådana parkeringsplatser.**
- 2) **Artikel 24.1 i förordning nr 1215/2012 ska tolkas så, att en talan om indrivning av en avgift som motsvarar priset för en endagsbiljett för att parkera på en avgränsad parkeringsplats, vilken är belägen på allmän väg, inte omfattas av begreppet "nyttjanderätt till fast egendom" i den mening som avses i denna bestämmelse.**
- 3) **Artikel 7.1 i förordning nr 1215/2012 ska tolkas så, att en talan om indrivning av en avgift som är hänförlig till ett avtal som avser parkering på en avgränsad parkeringsplats vilken är belägen på allmän väg och organiseras och drivs av ett bolag som behörigt i detta avseende, är en talan som avser avtal, i den mening som avses i denna bestämmelse, och detta avtal utgör ett avtal om utförande av tjänst, i den mening som avses i artikel 7.1 b andra strecksatsen i förordningen.**

Underskrifter